

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku W. M.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
o prawo do emerytury pomostowej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 26 czerwca 2020 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 12 grudnia 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża wnioskodawcy kosztami pełnomocnika organu rentowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W wyroku z dnia 12 grudnia 2018 r., sygn. akt III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) – w sprawie z wniosku W. M. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B. – zmienił zaskarżony apelacją organu rentowego wyrok Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w B. z dnia 24 kwietnia 2018 r., sygn. akt VI U (...), i oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji organu rentowego z dnia 10 stycznia 2018 r., w której organ rentowy odmówił W. M. przyznania prawa do emerytury pomostowej po ustaleniu, że nie spełnił on między innymi przesłanki stażu pracy w warunkach szczególnych, wymaganego art. 4 i art. 49 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1924).

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego wnioskodawca zaskarżył skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Zdaniem skarżącego biorąc pod uwagę zgromadzony materiał dowodowy, a w szczególności zeznania W. M. - ubezpieczony po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych. Zdaniem ubezpieczonego spełnienie przesłanek określonych w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych „jest niewątpliwe, w związku z czym, zdaniem skarżącego, nie zachodzi w tym przypadku przesłanka negatywna do wniesienia skargi kasacyjnej, określona w art. 398³ § 3 k.p.c.”

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o: 1. wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania; 2. w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania - o oddalenie skargi kasacyjnej; 3. w każdym z powyższych przypadków - o zasądzenie od skarżącego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wnioskodawcy nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony twierdzeniem o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX

nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Autor skargi twierdzenia o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej ogranicza do prostego zaprzeczenia podstawom zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...). Konstrukcja uzasadnienia wniosku jest oparta na założeniu sprzecznym z ustaleniami zaskarżonego wyroku, że skarżący wykonywał pracę w warunkach szczególnych „w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych”. Twierdzenia te – w swojej ogólnikowości – nie zostały poparte odpowiednią argumentacją, którą autor skargi wykazałby walor oczywistej zasadności jego skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W uzasadnieniu wniosku nie uwzględnia się stanowiska zaskarżonego wyroku w zakresie oceny spornej w sprawie kwestii tj. wykonywania przez skarżącego po dniu 31 grudnia 2008 r. pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Tymczasem Sąd drugiej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku ustalił, że wnioskodawca przez połowę dniówki roboczej w spornym okresie pracował jako kierowca beczkowozu, a pozostałą część dniówki zajmowała mu obsługa i obserwacja urządzenia pompy zasysającej gnojownicę do beczkowozu, po uprzednim podłączeniu węża. Zgodnie z opracowaniem Centralnego Instytutu Ochrony Pracy, dotyczącym oceny obciążenia pracą fizyczną, dynamiczną na stanowisku pracy, autorstwa doktor medycyny J. B. do kategorii prac średniociężkich zalicza się prace związane z wykonywaniem czynności o wydatku energetycznym w granicach do 20 kJ minimum na minutę i przykładem takich prac, są prace związane z obsługą większości maszyn i urządzeń oraz prace montażowe. Prace ciężkie i prace bardzo ciężkie to takie, które wymagają dźwigania ciężarów, na przykład załadunek towarów lub używania ciężkich narzędzi: łopata, kilof, młot pneumatyczny i wydatek energetyczny podczas wykonywania takich czynności wynosi do 50 kJ na minutę, a wydatek energetyczny

w ciągu zmiany roboczej może przekraczać 8400 kJ dla mężczyzn. Z powyższego wynika, że w spornym okresie ubezpieczony nie wykonywał pracy wymienionej w pozycji 38 załącznika numer 1 do ustawy o emeryturach pomostowych, gdyż nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy bardzo ciężkich prac fizycznych.

Uciążliwość takiej pracy mógł być trudny do wytrzymania fetor, ale pełnomocnik wnioskodawcy nie eksponuje w skardze kasacyjnej takiego czynnika w aspekcie ciężkich prac fizycznych, co uniemożliwia ocenę tego elementu pracy. Innych okresów pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych, przebytych po 31 grudnia 2008 r. ubezpieczony nie wykazał, zatem nie spełnił łącznie wszystkich przesłanek do emerytury pomostowej, określonych w art. 4 tej ustawy. Wnioskodawca nie spełnił również warunków z art. 49 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych, ponieważ przed 1 stycznia 2009 r. wykonywał wyłącznie prace kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, która to praca nie jest wymieniona w załączniku numer 1 i numer 2 do ustawy o emeryturach pomostowych.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1.). Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2. niniejszego postanowienia ma podstawę w art. 102 k.p.c.